

महाराष्ट्र विधानपरिषद
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
शुक्रवार, दिनांक ५ मार्च, २०२१
(दुपारी १२.०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे -

(क) तारांकित प्रश्न.

(ख) तारांकित प्रश्नाची अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.

सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य मंत्री : "यवतमाळ जिल्ह्यात वसतिगृहाच्या अनुदानाची रक्कम परत गेल्याबाबत" या विषयावरील श्री.ख्वाजा बेग, श्रीमती विद्या चव्हाण, सर्वश्री.किरण पावसकर, आनंद ठाकूर, हेमंत टकले, नरेंद्र पाटील, माजी वि.प.स. यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक २३००८ ला दिनांक २९ जुलै, २०१६ रोजी अनुपूरक प्रश्नोत्तराच्या वेळी दिलेल्या आश्वासनानुसार अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवतील.

दोन : कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे —

(१) मुख्यमंत्री

(क) " महाराष्ट्र लोक आयुक्त आणि उप लोक आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य यांचे मा.राज्यपाल महोदयांना सादर केलेले सन २०१३ चे २, सन २०१४ चे २३, सन २०१५ चे २, सन २०१६ चे ३, सन २०१८ चा १ आणि सन २०१९ चा १ असे एकूण ३२ विशेष अहवाल त्यावरील शासनाच्या स्पष्टीकरणात्मक जापनासह" सभागृहासमोर ठेवतील.

(ख) "महाराष्ट्र विमानतळ विकास कंपनी मर्यादित यांचा सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.

- (२) उप मुख्यमंत्री : "महाराष्ट्राची आर्थिक पाहणी सन २०२०-२०२१ हे प्रकाशन" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (३) सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री : "विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे सन २०१९-२०२० या आर्थिक वर्षातील विकास मंडळनिहाय कार्यक्रमांतर्गत व अनिवार्य नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) विवरणपत्र" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (४) नगरविकास मंत्री : (क) "विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये नगरविकास विभागाचे सन २०१९-२०२० या आर्थिक वर्षातील विकास मंडळनिहाय कार्यक्रमांतर्गत व अनिवार्य नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) विवरणपत्र" सभागृहासमोर ठेवतील.
(ख) "शहर व औद्योगिक विकास महामंडळ महाराष्ट्र मर्यादित यांचा सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा सत्तेचाळीसावा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
(ग) "महाराष्ट्र अर्बन इन्फ्रास्ट्रक्चर फंड ट्रस्टी कंपनी लिमिटेड यांचा सन २०१६-२०१७ व सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
(घ) "महाराष्ट्र अर्बन इन्फ्रास्ट्रक्चर डेव्हलपमेंट कंपनी लिमिटेड यांचा सन २०१६-२०१७ व सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (५) इतर मागास बहुजन कल्याण मंत्री : "विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये इतर मागास बहुजन कल्याण विभागाचे सन २०१९-२०२० या आर्थिक वर्षातील विकास मंडळनिहाय कार्यक्रमांतर्गत व अनिवार्य नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) विवरणपत्र"

- सभागृहासमोर ठेवतील.
- (६) उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री : "विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाचे सन २०१९-२०२० या आर्थिक वर्षातील विकास मंडळनिहाय कार्यक्रमांतर्गत व अनिवार्य नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) विवरणपत्र" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (७) पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री : "विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभागाचे सन २०१९-२०२० या आर्थिक वर्षातील विकास मंडळनिहाय कार्यक्रमांतर्गत व अनिवार्य नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) विवरणपत्र" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (८) महिला व बालविकास मंत्री : "महाराष्ट्र राज्य बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण)(सुधारणा) नियम, २०२० प्रसिध्द करणारी अधिसूचना क्रमांक बा.न्या.म.-२०१९/प्र.क्र.१२७/का-०३, दिनांकित २८ डिसेंबर, २०२०" सभागृहासमोर ठेवतील.

तीन : अंदाज समितीचा पहिला व दुसरा अहवाल सादर करणे

चार : म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचना — (असल्यास).

पाच : म.वि.प. नियम १०१ — अ अन्वये विशेष उल्लेख — (असल्यास).

सहा : मा. समिती प्रमुख, विधानपरिषद विशेषाधिकार समिती यांचा प्रस्ताव -

विधानपरिषद विशेषाधिकार समितीकडे विचारार्थ प्रलंबित असलेल्या,

(१) सन्माननीय विधानपरिषद सदस्या प्रा.डॉ.मनीषा कायंदे तसेच सन्माननीय विधानपरिषद सदस्य श्री. भाई जगताप यांनी श्री.अर्णब गोस्वामी, संपादक, वृत्त निवेदक व कार्यक्रम सूत्र संचालक रिपब्लिक टिक्की वृत्तवाहिनी यांचेविरुद्ध दिनांक ०८ सप्टेंबर, २०२० रोजी उपस्थित केलेले विशेषाधिकार भंग व अवमानाचे प्रकरण.

(२) सन्माननीय विधानपरिषद सदस्य श्री.भाई जगताप यांनी हिंदी सिनेअभिनेत्री कंगना राणावत यांचेविरुद्ध दिनांक ०८ सप्टेंबर, २०२० रोजी उपस्थित केलेले

विशेषाधिकार भंग व अवमानाचे प्रकरण.

या दोन प्रकरणांवरील विशेषाधिकार समितीचे अहवाल सादर करण्याकरिता महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम १७८ च्या पोट नियम (१) च्या परंतुकान्वये पुढील अधिवेशनाच्या शेवटच्या दिवसापर्यंत मुदत वाढवून देण्यात यावी.

सात : म.वि.प. नियम १७ अन्वये अल्पकालीन चर्चा —

सर्वश्री शशिकांत शिंदे, अमोल मिटकरी, अनिकेत तटकरे वि.प.स. यांची म.वि.प. नियम १७ अन्वये अल्पकालीन चर्चा —(मंत्र्यांच्या उत्तरासह ४५ मिनिटे) —

"संपूर्ण मानवसृष्टीचा मुख्य अन्नदाता असलेल्या बळीराजा विरोधात केंद्र शासनाने शेतकरी विधेयक मंजूर करणे, सदरहू कायदा देशभरातील शेतकऱ्यांच्याविरोधात केलेला असणे, कायद्यामधील त्रुटीमुळे सरकारकडून हमीभावाने शेतमाल खरेदी होण्याची शाश्वती नसणे, शेतीचे संपूर्ण खाजगीकरण होऊन खाजगी कंपन्यांची मनमानी सुरू होण्याची दाट शक्यता, भविष्यात कृषि उत्पन्न बाजार समित्यांचे अस्तित्वच नष्ट होण्याची नामुष्की, सदरहू कायद्यामुळे देशातील शेतकरी, माथाडी कामगार व इतर घटक देशोधडीला लागण्याची व्यक्त होत असलेली भीती, सदरहू कायद्यांविरोधात देशभरातून शेतकऱ्यांची होत असलेली तीव्र आंदोलने, उपोषण व संतप्त प्रतिक्रिया, पंजाबसह इतर राज्यांनी तात्काळ दखल घेत या कायद्यास प्रखर विरोध असल्याची घेतलेली निकराची भूमिका, त्यानुषंगाने त्या राज्यांच्या सभागृहात पारीत केलेले ठराव, त्याच धर्तीवर महाराष्ट्रात देखील सदरहू कायद्यास होणारा तीव्र विरोध व त्याकामी राज्य शासनाने तत्पर दखल घेत केंद्राच्या या शेतकरी कायद्यांसंदर्भात करावयाची कार्यवाही, त्याबद्दल अधिकृत भूमिका जाहिर करण्याची आवश्यकता, शेतकऱ्यांकरिता डाळी, मका, आटा, भाजीपाला, कांदा, बटाटा, फळबाजार इत्यादी बाबत शासनाने केलेल्या कायद्यात बदल करण्याची मागणी, सदरहू शेतमालासह सरसकट सर्व शेतमालास द्यावयाची सूट, यावर शासनाची प्रतिक्रिया व करावयाची कार्यवाही."

- मध्यंतर -

आठ : (गुरुवार, दिनांक ४ मार्च, २०२१ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —

सर्वश्री प्रविण दरेकर, विजय ऊर्फ भाई गिरकर, प्रसाद लाड, अॅड. निरंजन डावखरे, सर्वश्री विनायक मेटे, सदाशिव खोत, महादेव जानकर, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव —

"राज्यातील ढासळलेली कायदा व सुव्यवस्था, हत्या, अपहरण, दरोडे, घरफोड्या यासारख्या गुन्ह्यांना आळा घालण्यात आलेले अपयश, अंमली पदार्थ, गुटखा व्यापार, जुगार, मटका या अवैध धंद्यात झालेली वाढ, अल्पवयीन मुले, मुली व महिलांवरील अत्याचाराच्या घटनांमध्ये झालेली वाढ, पुणे येथे पुजा चव्हाण आत्महत्या प्रकरणी संशयित मंत्र्यांचा राजीनामा घेतला असला तरी तो राज्यपालांकडे पाठविलेला नसल्यामुळे जनतेच्या मनात निर्माण झालेला संभ्रम, या प्रकरणी २४ दिवसांचा कालावधी होऊनही गुन्हा दाखल झालेला नसून तपासाबाबत राज्यातील जनतेला अंधारात ठेवले असणे, पारदर्शक पध्दतीने तपास होण्यासाठी स्वतंत्र यंत्रणेकडे तपास देण्याची आवश्यकता, ज्येष्ठ नागरिकांसंबंधीच्या गुन्ह्यात झालेली वाढ, डान्सबारला आळा घालण्यात आलेले अपयश, सायबर गुन्ह्यांचे वाढते प्रमाण, पोलिसांवर पडणारा ताण, पुणे, नागपूर, नाशिक या सारख्या शहरात संघटित गुन्हेगारीत झालेली वाढ, वाळूमाफियांकडून, अनधिकृत बांधकाम करणाऱ्यांकडून शासकीय अधिकाऱ्यांवर होणारे हल्ले व जीवे मारण्याच्या धमक्या, कोरोना काळात पोलिसांवर झालेले हल्ले, सामाजिक तेढ निर्माण करणाऱ्यांना मिळालेले मोकळे रान, सामाजिक अत्याचारात झालेली वाढ, महान कलाकारांची गुप्तहेरांमार्फत चौकशी करण्याचा सरकारने घेतलेला घृणास्पद निर्णय, गुंडाराजचं होत असलेले उदात्तीकरण, राज्यावर घातपाती कारवायांचं असलेलं गंभीर सावट, जातीय हिंसाचारात झालेली वाढ, जातपंचायतीच्या अत्याचाराच्या समोर आलेल्या घटना, तसेच, मुंबईतील अनेक मोठ्या व जनउपयोगी प्रकल्पांचे रखडलेले काम, वाहतुकीचा निर्माण झालेला गंभीर प्रश्न, मुंबई महानगरपालिकेतील भ्रष्टाचार व अनियमिततेची प्रकरणे, पुनर्विकास प्रकल्पांची रखडलेली कामे, मुंबईच्या विविध समस्यांनी धारण केलेले उग्र स्वरूप, मुंबईतील रखडलेली विकास कामे, महानगरपालिकेने गेल्या १० वर्षात केलेला खर्च, याबाबत श्वेतपत्रिका जाहीर करण्याची होत असलेली मागणी, तसेच, कोरोना प्रादुर्भाव व मृत्युची संख्या देशपातळीवर महाराष्ट्रात सर्वाधिक, कोरोना उपाययोजनेत झालेला भ्रष्टाचार, टाळेबंदीमुळे अडचणीत आलेल्यांना सरकारने पॅकेजेस देण्यात केलेली कुचराई, सत्तारूढ पक्षाच्या नेत्यांकडून कोरोना नियमांचे झालेले उल्लंघन, कोरोना हाताळण्यात सरकारला आलेले अपयश, तसेच राज्यातील विविध विभागांचा संतुलित विकास करण्यात व टाळेबंदी शिथिलीकरणानंतर या विभागांचे अर्थचक्र सुरळीत करण्यात सरकारला आलेले अपयश, राज्यातील अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागास वर्ग, मराठा, धनगर, आर्थिकदृष्ट्या मागास यांच्यासाठीच्या योजना राबवण्यात, त्याचा लाभ देण्यात सरकारला आलेले अपयश, याबाबत शासनाने करावयाची उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

— अशासकीय कामकाज —
(बैठकीच्या अखेरचे २ १/२ तास)

नऊ : (क) अशासकीय विधेयके :-
पुरःस्थापनार्थ -

सन २०२१ चे वि.प.वि. क्रमांक १ - महाराष्ट्र देवदेवता, संत, महात्मे, राष्ट्रपुरुष यांच्या नावांचा व छायाचित्रांचा वापर बिअर बार, परमिट रुम, देशी व विदेशी दारु विक्री केंद्र, हॉटेल्स, उपाहारगृह यांच्या नावाच्या फलकावर करण्यास प्रतिबंध करणे विधेयक, २०२१ — डॉ.मनिषा कायंदे, वि.प.स. यांचे.

(ख) अशासकीय ठराव :-

(मंगळवार, दिनांक २ मार्च, २०२१ रोजीच्या बॅलेटद्वारा ठरविलेल्या प्राथम्यक्रमानुसार खालील ठराव दाखविण्यात आले आहेत) -

(१) श्री. दिवाकर रावते वि.प.स. यांचा ठराव क्रमांक ७१ -

"भारतीय स्वातंत्र्य लढ्यात "वंदे मातरम्" आणि "जन गण मन" ही स्फुर्तिगीते म्हणत अनेक स्वातंत्र्य सैनिक फासावर चढले, त्या क्रांतिकारकांना वंदन करण्यासाठी व त्यांचा सन्मान, आदर तसेच भारत मातेला वंदन करण्यासाठी "वंदे मातरम्" व "जन गण मन" या गीतांचा भारताला स्वातंत्र्य मिळाल्यानंतर शासकीय कार्यक्रमांमध्ये समावेश करण्यात आला. सदर दोन्ही गीतांना राष्ट्रीय मान्यता दिल्यामुळे लोकसभा व राज्यसभा यांच्या प्रत्येक अधिवेशनाच्या सुरुवातीला "वंदे मातरम्" आणि अधिवेशनाच्या समारोपाला "जन गण मन" म्हणण्यात येते, त्याचपध्दतीने महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या अधिवेशनाच्या पहिल्या दिवशी सुरुवातीला "वंदे मातरम्" आणि अधिवेशनाच्या समारोपाला "जन गण मन" म्हणण्याची प्रथा दिनांक ३ डिसेंबर, १९९० पासून सुरू आहे. २६ जानेवारी या प्रजासत्ताक दिनी व १५ ऑगस्ट या स्वातंत्र्यदिनी शासकीय कार्यक्रमात फक्त राष्ट्रगीत गायली जातात. तथापि अनेक शासकीय कार्यक्रमांच्या वेळी केवळ "जन गण मन" म्हणण्यात येते. त्यामुळे प्रत्येक केंद्र व राज्य शासनाच्या शासकीय कार्यक्रमाच्या सुरुवातीला "वंदे मातरम्" हे गीत आणि कार्यक्रमांच्या समारोपाला "जन गण मन" हे गीत म्हणण्यात यावे, याबाबत केंद्र शासनाने निर्णय घ्यावा, तसेच सर्व राज्य शासनांना या संदर्भात आदेश द्यावेत, यासाठी राज्य शासनाने केंद्र शासनाकडे प्रयत्न करावेत, अशी शिफारस ही विधानपरिषद शासनास करित आहे."

(२) श्री. सुरेश धस वि.प.स. यांचा ठराव क्रमांक ७६ -

"राज्यातील साखर कारखान्यांसाठी ऊस तोडणे, साळणे व त्यांच्या मोळ्या बांधून बैलगाड्या भरून तसेच माल ट्रॅक्टर, ट्रकमध्ये भरून तो साखर कारखान्यांपर्यंत पोहोचविण्याची कामे करणारा मजुर वर्ग मोठ्या प्रमाणावर आहे. हे मजूर मुख्यतः महाराष्ट्राच्या जिरायती व दुष्काळी भागातून साखर कारखान्यांवर काम करण्यासाठी वर्षातील ८ महिने येतात. या मजुरांना साखर कारखान्यांकडून वेठबिगार पध्दतीने राबविले जाते. या मजुरांना इतर कामगारांप्रमाणे मजूरी व सुरक्षितता मिळून त्यांच्या परिस्थितीची पाहणी करून मजूरीच्या संदर्भात ऊस तोडणीचे दर ठरविण्यासाठीची वैयक्तिक पध्दत अत्यंत चुकीची असल्याने ती बदलणे आवश्यक आहे. एकुणच बदल होण्यासाठी तसेच त्यांना विमा संरक्षण, त्यांच्या मुलांना शिक्षण व त्यांच्या स्त्रियांवरील अत्याचार रोखण्यासाठी प्रभावी कायदा करावा, अशी शिफारस ही विधानपरिषद शासनास करीत आहे."

(३) श्री. अंबादास दानवे वि.प.स. यांचा ठराव क्रमांक ४२ -

"राज्यातील विशेषतः मराठवाड्यातील सर्व गांवे बारमाही वाहतूकीस योग्य व्हावीत, नद्या, नाले व मोऱ्या यांच्यावरील पुलांची बांधकामे व ग्रामीण भागातील रस्ते दुरूस्ती करून वाहतूकीयोग्य करण्यासाठी धडक योजना शासनाने हाती घ्यावी आणि जिल्हा स्तरावर रस्त्याच्या अंतराच्या प्रमाणात ग्रामीण रस्त्याच्या दुरूस्ती आणि मजबुतीकरणासाठी निधी उपलब्ध करून द्यावा, अशी शिफारस ही विधानपरिषद शासनास करीत आहे."

विधान भवन,
मुंबई,
दिनांक : ४ मार्च, २०२१.

राजेन्द्र भागवत
सचिव,
महाराष्ट्र विधानपरिषद